

AAN DE SLAG:

Op elk meetpunt worden volgens een vast protocol de camera en lokstof opgehangen en verwisseld. De opstelling van camera en lokstof zijn bewust gekozen. Om de resultaten mee te kunnen nemen in de trendberekening is het belangrijk dat onderstaande werkwijze gevolgd wordt.

SELECTIE LOCATIE:

Als deelnemer heb je zelf het uurhok (meetpunt) waar je aan de slag gaat gekozen. Dit uurhok heeft geschikt leefgebied waar de doelsoorten boommarter en/of bunzing potentieel kunnen voorkomen.

In het veld zoek je naar een geschikte plek om de camera te plaatsen. Er zit verschil in optimale plekken voor boommarter en bunzing, dat zal afhankelijk zijn van het gebied. Om de kans op de soort te verhogen is het belangrijk om de meest geschikte locaties in een uurhok voor boommarter of bunzing te selecteren. De mogelijkheden zullen afhankelijk van het gebied zijn maar denk bijvoorbeeld aan:

Geschikte locaties voor boommarter:

- Bosgebied met oude bomen met holten
- Omgevallen bomen zijn aantrekkelijk voor boommarters om overheen te lopen.
- Wissels
- Versmallingen in het landschap, waar dieren als bij een trechter/fuik heen geleid worden.

Geschikte locaties voor bunzing zijn:

- Kleinschalig agrarisch landschap en natte (veen) gebieden
- Bij lijnvormige elementen als hagen, houtwallen en ruige oevers
- Bij faunapassages, duiker, onder een brug.
- Wissels
- Versmallingen in het landschap, waar dieren als bij een trechter/fuik heen geleid worden.

Belangrijk is dat er een vrij uitzicht is van ten minste twee meter of een locatie die makkelijk vrij gemaakt kan worden, en een boom/paaltje waar de camera kan worden vastgemaakt.

Vergeet niet om de eigenaar van het terrein toestemming te vragen om de camera meerdere jaren op deze locatie te plaatsen. De waarnemingen van het meetprogramma komen in de Nationale Databank Flora en Fauna maar kun je natuurlijk na afloop ook alvast met de terreineigenaar delen.

PLAATSING CAMERA EN LOKSTOF

We maken gebruik van een lokstof, die elke drie weken wordt verversd. In dit geval een blikje sardientjes. Voordeel hiervan is dat het in een blikje zit en niet makkelijk wegregent of kan worden opgegeten, de aantrekkingskracht is daarom vrij constant.

Het type camera dat gebruikt wordt maakt niet uit, mits dat deze juist is ingesteld. Het is dus mogelijk om mee te doen met een eigen camera en evt. kan er een camera van ons worden geleend.

Camera's worden geplaatst volgens deze 'sardientjesmethode', dat doe je als volgt:

Je bepaald eerst globaal de plaats van de camera en begint dan met het plaatsen van de lokstof.

PLAATSEN LOKSTOF:

1. Plaats het blikje sardines op een afstand van 2- 3 meter vanaf de ophang locatie van de camera aan een boom of op een paaltje op dezelfde hoogte als de camera;
2. Een paaltje dient minimaal 35 cm de grond in de grond geslagen te worden zodat een wild zwijn/vos/hond er niet gemakkelijk met het hele paaltje vandoor gaat.
3. Zorg dat het blikje recht voor de lens van de (nog te plaatsen) camera komt te hangen met de onderkant op 15 cm boven het maaiveld. Bevestig het blikje met de kant van het treklijpje (de kant die je zou openen om de sardines op te eten) tegen het paaltje of de stam van een boom (dan kunnen dieren deze niet alsnog open maken).
4. Hang het blikje verticaal op en schroef in de bovenste en in de onderste helft een schroef door het blikje. Gebruik daarbij O-ringen zodat het blikje niet over de schroefkoppen van het vaste object afgetrokken kan worden (zie onderstaande foto). Schroef het blikje vast op de plek waar je het ook gaat plaatsen, anders lekt het blikje al buiten het zichtveld van de camera.
5. Sommige sardine blikjes hebben een opvallende kleur, afhankelijk van de locatie van de camera en diefstal is een zo min mogelijk opvallende kleur aan te raden (indien voorhanden). Evt. verven van het blikje is toegestaan.
6. Na 3 weken wordt de lokstof gewisseld. Dan herhaal je stap 4. Vergeet niet om een plastic zakje mee te nemen om het oude blikje in mee te kunnen nemen!



Figuur 1. Het blikje sardines vastgeschroefd op een paaltje. De O-ringen zorgen ervoor dat het blikje niet gemakkelijk over de schroefkoppen heen wordt getrokken.

INSTELLINGEN WILDCAMERA:

Het is belangrijk om voor het plaatsen de camera-instellingen te controleren en eventueel aan te passen. In de fabriekshandleiding van de camera staat hoe dit te doen.

Stel deze in op:

- Fotostand (filmen duurt veel langer tot activatie, daardoor mis je waarnemingen);
- 3 foto's per keer;
- Interval/rusttijd van 1s;
- Led control 'low' (instelling voor flits intensiteit);
- Sensor level 'normal';
- NV shutter 'high';
- Vergeet niet de tijd goed in te stellen (moet vaak opnieuw als de batterijen eruit zijn geweest);

PLAATSEN CAMERA:

- De camera hangt op een afstand van 2- 3 meter tot het blikje sardines.
- Open de camera, en zet hem aan door de schakelaar op "ON" te schuiven. Doe dit voordat je de camera ophangt.
- Plaats de camera niet richting een (wandel)pad of direct in het zicht van een (wandel)pad, in verband met privacy en diefstal. Gebruik eventueel een kabelslot.
- Plaats de camera op 25 centimeter boven het maaiveld en bevestig deze met een spanband aan een boom of paaltje en richt deze rechuit .
- Als je iets ruimte tussen de camera en de boom houdt kan je de hoek van de camera stellen door een takje van de juiste dikte tussen de camerabehuizing en de boom te klemmen. Dat is de beste manier om hem precies in de goede hoek te krijgen.
- Richt de lens niet richting hoog gras en vermijdt takken die voor de camera hangen. Als het waait dan zullen takken en grassprietten gaan bewegen en mogelijk de camera activeren. Dit levert onnodig veel foto's op met het risico op een vroegtijdig vol geheugenkaartje. Verwijder blaadjes, gras en takken die vlak voor de lens zitten. Vermijd ook plekken met planten zoals brandnetels of riet, deze groeien te snel, ook na het snoeien.
- Richt de lens bij voorkeur richting het noorden, en dus niet richting zon (zuiden), foto's overdag kunnen daardoor van een dermate slechte kwaliteit worden (lens-glare), dat een dier niet herkenbaar op de foto staat.
- Sluit vervolgens voorzichtig de camera.
- Noteer het gps coördinaat van de locatie waar deze hangt. Gebruik hiervoor een app op je telefoon of zet een punt in GoogleMaps. Deze locatie hebben wij nodig om de gegevens in Agouti te kunnen vastleggen maar is ook handig voor jezelf om volgend jaar de camera op dezelfde plek te kunnen neerzetten. Maak eventueel een foto van je opstelling.



Voorbeeld van een opstelling van de wildcamera en lokstof: in deze opstelling was binnen de 2-3 meter range van de camera geen boom beschikbaar voor het blikje sardines en daarom is er gebruik gemaakt van een paaltje wat diep de grond in is geslagen. De vegetatie tussen camera en lokstof is gesnoeid om een open plek te creëren waar de dieren die het blikje naderen goed in beeld komen.

NA AFLOOP VAN DE MEETPERIODE

Na afloop van de meetperiode van negen weken haal je de camera op en verwijder je de paaltjes van het sardineblikje en evt. camera.

BENODIGDHEDEN

Materialenlijst voor plaatsing camera:

- Wildcamera
- Spanband (evt. kabelslot)
- 16Gb of 32Gb SD geheugenkaart *
- 8 opgeladen batterijen*
- Snoeischaar (optioneel)*
- Meetlint

Voor de plaatsing van de sardines:

- Blikje sardines op olie (dus niet op waterbasis)*
- Schroeven (ten minste 6 cm lang)
- O-ringen (met een maat die niet over de kop van schroef passen)
- Schroevendraaier*
- Hamer om het paaltje in de grond te slaan
- Houten paaltje (Indien er geen boom voor het blikje sardines aanwezig is)
- Plastic zakje en evt. plastic handschoenen (voor het wisselen van het blikje)*

Voor de 3 wekelijkse wissel in de meetperiode: zie * hierboven.